

Barış: Selâm ve Esenlik
Gönderen Kadir Hatipoglu - Şubat 16 2024 09:31:00

نُشُوزًا
اَوْ
اِعْرَاضًا
فَلَا
جُنَاحَ
عَلَيْهِمَٓا
وَنْ
يُصْلِحَا
بَيْنَهُمَا
صُلْحًاۜ
وَالصُّلْحُ
خَيْرٌۜ
وَاُحْسِنُوا
وَتَتَّقُوا
فَاِنَّ
اللّٰهَ
كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ
خَب۪يرًا Karı kocanın aralarındaki
anlaşmazlığa son verip barışmalarının söz konusu olduğu durumlarda; sulhun daha hayatı
olduğu belirtilmiştir.[\[1\]](#) Ayrıca kişinin kendi durumunu düzeltmesi, savaşan
tarafların arasını düzeltme ve kardeşler arasını düzeltme gibi durumlar
için de sulh sözcüğü kullanılmış, böylece insanın Rabbiyile,
kendisiyle, içinde yaşadığı toplumla hatta düşmanları ile bile barışık olması gerektiği
mesajı verilmiştir. Birine söz verme, taahhütte bulunma, anlaşma yapma ve vaad etme
gibi anlamlara gelen “ahit kelimesiyle de Allah'la kulları arasında yapılan karşılıklı
ahitleşmeden bahsedilmiş ve bu ahdin bozulmaması istenmiştir. Ayrıca ahitlerine
bağlı kalanlara büyük mükâfatlar vaad edilmiş, ahdini yerine
getirmeyenler bozguncu olarak nitelendirilmiştir. Kur'an'da selâm, sulh ve ahit
kavramlarıyla insanlığın dikkatini barışa çeken Yüce Allah'ın isimlerinden birisi de
“es-Selâm”dır. Yüce Yaratıcı barış ve esenlik kaynağıdır. Allah
Resûlü günde beş vakit namazın sonunda selâm verdiğinde,
اَللَّهُمَّ
أَنْتَ
السَّلاَمُ
وَمِنْكَ
السَّلاَمُ
تَبَارَكْتَ
يَا ذَا
الْجَلاَلِ
وَالْإِكْرَامِ (مِ Allah'ım! Sen barış ve esenliksin ve barış ve esenlik senden
gelir. Yücelik ve ikram sahibi olan Allah'ım! Sen ne mübareksin.)[\[2\]](#) diyerek
Allah'ı bu ismi ile tesbih eder. O'na teslim olan Müslüman, barış ve esenlik kaynağına

(şeref ve namuslarının) dokunulmazlığı”
şeklinde ilâciğin etmiştir. Böylece
barış i̇ccedil;inde yaşamayı temel prensip olarak kabul eden dinimiz, Ancak dokunulmaz ve
mukaddes olan bu değerler çığnendiği, ihlâciğin edildiği, din ve vicdan
özgürlüğün ortadan kaldırıldığı, insanların yurt ve yuvalarına
tasallutta bulunulduğu durumlarda, bozulan dengeleri düzeltmek, barış ortamını yeniden
tesis etmek ve adaleti sağlamak i̇ccedil;in savaşa izin vermiştir. Ancak şu, altı
çizilerek ifade edilmelidir ki İslâmcı'm'ın öğretilerinde savaş arızâciç;, geçici
bir durumdur. Asıl olan barış hâciçlidir, uzlaşmadır, anlaşmadır, karşılıklı saygı
çerçevesinde bir hayat sürmektir. Yüce Allah tarafından barış, esenlik
anlamına gelen “İslâmcı'm'ın adı verilen son dinin yegâciç;ne gayesi tüm
insanlığın selâciç;metidir. İnananlara barış i̇ccedil;erisinde bir hayatı hedef olarak
gösteren İslâmcı'm, barış i̇ccedil;inde yaşamak ve bütün insanlığın hayrına
olacak faaliyetlerde işbirliği yapmak i̇ccedil;in insanların aynı inanca sahip olmalarını da şart
koşmaz. Önemli olan karşılıklı olarak barışa taraf olunması, insanların hak ve
özgürlüklerine saygı gösterilmesi, dinlerine ve yurtlarına tecavüz
edilmemesidir. Bundan dolayı Müslümanlar, bir dine inansın ya da inanmasın
bütün insanlarla iyilik ve adalet temelli ilişkiler kurabilir ve işbirliği yapabilirler. Nitekim
Kur'âciç;n-ı Kerâicîc;m'de, لَا
يَنْهٰيكُمُ
اللّٰهُ عَنِ
الَّذٖينَ
لَمْ
يُقَاتِلُوكُ
مْ فِي
الدّٖينِ
وَلَمْ
يُخْرِجُوكُُ
مْ مِنْ
دِيَارِكُمْ
اَنْ
تَـبَرُّوهُُ
مْ
وَتُقْسِطُٓوا
اِلَيْهِمْؕ
اِنَّ
اللّٰهَ
يُحِبُّ
الْمُقْسِطٖي
نَ “Allah, sizi, din konusunda sizinle savaşmamış, sizi
yurtlarınızdan da çıkarmamış kimselere iyilik etmekten, onlara âdil davranışmaktan men
etmez. Çünkü Allah, adaletli olanları sever.”[8] buyruptomaktadır. Hz.
Peygamber döneminde dış ilişkilerin ana hedefi barış ortamında İslâmcı'm'ı tanıtmak ve
yaymaktadır. Çünkü böylesine ulvâicirc; bir amaca ulaşmak i̇ccedil;in en
uygun zemin barış ortamıdır. Allah Rasûcîlü'nün peygamberliğinin temel hedefi
Allah'ın mesajını yüceltmek ve insanlığa ulaştırmaktır. Bu amaca ulaşmak i̇ccedil;in savaşın
dışında kendisinden yararlanabilecek tüm yollar denenir. Herhangi bir çikiş yol
bulunur ve İslâmcı'm davetinin önüaçilirsa mutlaka o seçeneğ yol

haritası olarak belirlenir. Bu noktada cihad, savaşı değil ncelikle barış yoluyla dinin tebliğ edilmesi ve bu konuda gayret gürültüsünü ifade eder. Nitekim Allah Resûcîlî'nî, Mekke'de on yıl boyunca sabır ve barışla hareket etmiştir. Medine'de barış hâlinin devamının mümkün olmadığını olmadığı, savaşmak zorunda bırakıldıkları zamanlarda ise Yâme'ce Allah tarafından savaşa müsaade edilmiştir. Şu hadise Allah Resûcîlî'nînînî karlı ilişkileri barış temelinde yâumî'tmek istediğiinin en aksine ikinci gürültüsünden stergesidir. O, hicretin altıncı yılında, savaşılması yasak olan Zilkâd'de ayında umre yapmak ve muhacirlerin sîla zâlemîni gidermek gibi masumane dâvâlîşâncelerle bin dâvâlîrt yâumîz Mâumîslâmî man'la birlikte Medine'den yola çıkar. Yorucu bir yolculuktan sonra hep beraber yirmi iki kilometre mesafedeki Hudeybiye'de konaklarlar. Mekkeli mâumîşrikler onların umre yapmasına izin vermezler. Binbir zahmete katlanarak Hudeybiye'ye kadar gelen ve doğdukları, bâumîyâdâumîkleri memleketlerine mâumîşriklerin izin vermemesi yâumîzânden giremeyecek Mâumîslâmî manlar feveran ederler. Ancak Allah Rasûcîlî'nî, her an kaosa dâvâlîşâbilecek bu gergin ortamda Mekkeli mâumîşriklerle bir şekilde barış antlaşması yapılması ve olayın diplomatik yollarla çözâumîlîmesi gereğinin önemini vurgular. Neticede taraflar arasında antlaşmaya karar verilir. Allah Rasûcîlî'nî sorunun barışçil yollarla çözâumîlîme kavuşturulması için Kureylîlerin hâccedil;de makul olmayan itirazlarını dikkate alarak antlaşma metninden "besmele-i şerîcî" ve "Muhammed Rasûcîlîullah'a" lafızlarının dahi çıkarılmasını kabul eder ve sonunda iki taraf arasında antlaşma yapılır. Gâouml;râumînâumîş itibariyle Mâumîslâmî manların aleyhine olan bu antlaşmanın bazı maddelerini sahâcîbe hazmedemez. Nitekim antlaşma imzalanır imzalanmaz ortaya çikan Ebûcîr Cendel'in durumu sahâcîbenin endişelerini daha da artırır. Ebûcîr Cendel, Kureyş'in antlaşmadaki temsilcisi Sâumîheyî b. Amr'in oğlu olup, Mekke'de ilk Mâumîslâmî man olanlardan biridir. Ancak babası onu zincire vurmuş ve kendisine Mâumîslâmî man olduğu için işkence etmiştir. Ebûcîr Cendel, Hudeybiye Barış Antlaşması'nın imzalandığı sırasında bir yolunu bulup kaçar ve Mâumîslâmî manlara sıçınır. Babası onu gâouml;râumînce üzerine yâumîrâumîyâp tokatlar, elbiselerinin yakalarından tutup yere çalar. Sonra, Rasûcîlîullah'a dâvâlînere, "Ey Muhammed! Bu sana gelmeden önce, aramızdaki antlaşma kesinleşmiş" diyerek, imzaladıkları antlaşma gereğince oğlunun kendisine iade edilmesini talep eder. Hz. Peygamber, "Doğu sâouml;yâledin!" diyerek onun talebini yerine getirir. "Bu arada Ebûcîr Cendel, "Ey Mâumîslâmî man cemaat! Mâumîslâmî man olarak geldiğim hâcîde şimdî ben, mâumîşriklere mi teslim ediliyor? Karşılaştığım şu hâcîli gâouml;rmâumîyor musunuz?" diyerek avazı çıktığı kadar bağırrı ve Mâumîslâmî manlardan yardım ister. "Rasûcîlîullah onu sâuumîkâcînete davet ederek, "Ebûcîr Cendel! Sabret ve sevabını Allah'tan dile. Muhakkak ki Allah, sen ve senin gibi ezilmişlere en yakın zamanda bir fırsat ve çikiş yolu verecektir. Biz bu kavimle bir antlaşma yaptık. Biz onlara onlar da bize bu antlaşmaya sadık kalma üzerine sâouml;z verdi. Onlara hiyanet edemeyiz." diyerek, yaptığı barış antlaşmasına sadık kalır. Nitekim sonuç Allah Rasûcîlî'nâumîn Ebûcîr Cendel'e sâouml;yâlediği gibi olur. İlk bakışta Mâumîslâmî manların aleyhine gibi gâouml;râumînen durum, onların lehine dâvâlîner ve Allah Rasûcîlî'nâumîn antlaşmaya sadakati kısa sâuumîre sonra kalıcı bir zaferi beraberinde getirir. Hudeybiye'de savaşın eşigine gelmiş iki grup arasında imzalanan bu antlaşma gereğince, Mâumîslâmî manlarla Mekke Mâumîşrikleri on yıl sâuumîreyle birbirleriyle savaşmayacaklardı. Ancak bu barış antlaşması mâumîşriklerin antlaşma maddelerine

uyumamaları nedeniyle iki yıl yürürlükte kalabilmiştir. Kur'an, Hudeybiye Barış Antlaşması'nı Müslümanlar için en büyük fetih olarak nitelendirmiştir. Nitekim bu antlaşmadan iki yıl sonra nerdeyse hiç kan akıtlımadan Mekke'nin fethedilmesi de bunun göstergesidir. Diğer taraftan İslâm'ın en hızlı yayıldığı dönem de, Hudeybiye Antlaşması'nı takip eden barış yılları olmuştur. Bunun bilinciyle hareket eden Hz. Peygamber'in önceliği, insanların her zaman barış ve güven içerisinde yaşayacağı bir ortamın sağlanması olmuştur. Kur'an'da,

وَاِنْ

جَنَحُوا

لِلسَّلْمِ

فَاجْنَحْ

لَهَا

وَتَوَكَّلْ

عَلَى

اللّٰهِ “Eğer onlar barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş.” [9] buyrulmakta, Müslüman'dan düşmanı imha etmesi değil onun barış teklifini kabul etmesi istenmektedir. Rasûl-i Ekrem'in, İslâm'i zor ve baskın ile yarmak ve silah gücüyle diğer inanç ya da dinleri ortadan kaldırmak gibi bir hedefi hiçbir zaman olmamıştır.

Çünkü onun hedefi gönülleri fethetmek, gönülleri kazanmaktı. Bundan dolayı o, silah gücü ile bazı şehrلere girip fetihleri tamamlama ve emellerine ulaşma imkânı olduğu hâde hiçbir zaman buna sıcak bakmamıştır. Ancak Benî Nadîr Yahudileri, Hendek Savaşı esnasında yaptıkları ihanet ve Müslümanları kalleşçe arkadan vurmaları sebebiyle cezalandırılmışlardır. İhanetleri neticesinde onların cezalandırılmaları üzerine Hayber Yahudileri, Vâdi'l-kurâ, Fedek ve Teyma Yahudilerini yanlarına alarak Medine'ye yürümeyi kararlaştırdılar. Bunu öğrenen Hz. Peygamber, Hayber'i fethetmiş, onlarla bir antlaşma yapmış, dönüşünde sırasıyla Fedek, Vâdi'l-kurâ ve Teyma Yahudileri üzerine yürümüştür. Fedek ve bazı köylerin halkları da Hz. Peygamber ile Hayberlilerle aynı şartları taşıyan anlaşmalar yapmışlardır. O sırada Hz. Peygamber bir başka kabileyi de kuşatmış, bu kabilenin barış teklifinde bulunması üzerine onlarla da barış yapmıştır. Bu anlaşmalar da göstermektedir ki Rahmet Peygamberi savaş ile başarıya ulaşıp karşılığında birçok maddî imkânlar elde edebilecekken bundan uzak kalmaya özen göstermiş, öncelikle ve özellikle barış yolunu tercih etmiştir. Taraflar arasında anlaşmaya bu denli ehemmiyet gösteren ve Hz. Peygamber'in şahsında bunun örneğini sergileyen İslâm dini, anlaşmayı bozmamak için aşırı dikkat gösterilmesini ister. Anlaşmaya vefasızlık ve ihaneti ise asla caiz görmez. Bu konuda Yüce Allah çok net bir biçimde müminlerden anlaşmaya sadık kalmalarını istemiş, kendileriyle anlaşma yapılan ve anlaşmayı sık sık bozan müşriklere ültimatom vermiştir. Ancak anlaşmalarına sadık kalan ve anlaşmayı bozmayan müşriklere karşı nasıl tavır takınmaları gerektiğini de münlere şu şekilde bildirmiştir:

اِلَّا

الَّذٖينَ

عَاهَدْتُمْ

مِنَ

الْمُشْرِكٖينَ ثُمَّ لَمْ

يَنْقُصُوكُمْ شَيْـٔاً
وَلَمْ
يُظَاهِرُوا
عَلَيْكُمْ
اَحَداً
فَاَتِمُّٓوا ِلَيْهِمْ
عَهْدَهُمْ
اِلٰى
مُدَّتِهِمْؕ اِنَّ
اللّٰهَ
يُحِبُّ
الْمُتَّقٖينَ “Ancak Allah'a ortak koşanlardan, kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz, sonra da antlaşmalarında size karşı hiçbir eksiklik yapmamış ve sizin aleyhinize hiç kimseye yardım etmemiş olanlar, bu hükmün dışındadır. Onların antlaşmalarını, süreleri bitinceye kadar tamamlayın. &Süphesiz Allah, kendine karşı gelmekten sakınanları sever.” [10] Hudeybiye günü antlaşmaya sadakatin nasıl olması gerektiğini tüm insanlığa gösteren Hz. Peygamber'in bu husustaki uyarılarını şöyile bir olay sayesinde öğrenebiliyoruz: Romalılarla barış antlaşması yapan Muâviye bu antlaşmanın süresi sona ermeden Romalıların ükesine doğru sefere çıkar. Derken, “Allâhüekber! Allâhüekber! Antlaşmaları bozmak değil ahde vefa gereklidir!” diye seslenerek, at üzerinde bir adam çıkagelir. Bu adam, Benî Süleymoğulları'ndan olup Mekke'ye yerleşen ve ilk Müslümanlardan biri olan Amr b. Abese'den başkası değildir. Onun, kendisini bu şekilde ikaz etmesinden etkilenen Muâviye onu huzuruna çağırır ve bu tepkisinin sebebini sorar. Amr b. Abese de Allah Rasûlü'nden şu sözleri işittiğini nakleder:
مَنْ كَانَ
بَيْنَهُ
وَبَيْنَ
قَوْمٍ
عَهْدٌ فَلاَ
يَشُدُّ
عُقْدَةً
وَلاَ
يَحُلُّهَا
حَتَّى
يَنْقَضِىَ
أَمَدُهَا
أَوْ
يَنْبِذَ
إِلَيْهِمْ
عَلَى
سَوَاءٍ “Kimin herhangi bir toplumla arasında bir anlaşma varsa süresi sona erinceye kadar ya da karşılıklı olarak anlaşmayı vaktinden önce bozduklarını birbirlerine bildirinceye kadar bu bağı ne yeniden

bağlaşın ne de çözsün.”[\[11\]](#) Bunları duyan Muâviye
derhâl seferden döner. Sevgili Peygamberimiz Müslümanlara
sığınan veya İslâm toplumu içerisinde yaşayan diğer din ve inanç
mensuplarının yani zimmîlerin din hürriyetini, can ve mal emniyetini de güvence
altına almıştır. Hatta Allah Resûlü, bu konuda amcası Ebû Tâlib'in kızı
Ümmü Hânî'nin eman/güvence verdiği bir kimsenin emniyet
içerisinde olacağını beyan etmiştir. Ümmü Hânî gelerek,
“Yâ Rasûlallah! Annemin oğlu (kardeşim) Ali, benim kendisine eman vererek
himayeme aldığım (eski kocam) İbn Hübeyre'yi öldüreceğini
öylüyor.” demiş, Rasûlullah da ona,
 #1602;#1614;#1583;#1618;
#1571;#1614;#1580;#1614;#1585;#1618;#1606;#1614;#1575;
#1605;#1614;#1606;#1618;
#1571;#1614;#1580;#1614;#1585;#1618;#1578;#1616; #1610;#1614;#1575;
#1571;#1615;#1605;#1617;#1614;
#1607;#1614;#1575;#1606;#1616;#1574;#1613; “Ey Ümmü
Hânî, senin eman verdığın kişiye biz de eman vermişizdir.”[\[12\]](#)buyurmuştur. Bu
çerçevede adalet timsali Hz. Ömer'in görevlendirdiği bir ordu komutanına
gönderdiği ferman çok dikkat çekicidir. Hz. Ömer komutana şunları
söyilemektedir: “Duyduğuma göre, bazı askerleriniz önlerinden
kaçan İranlıları takip ediyor, onlar dağlara kaçinca geri çekiliyor ve bu sırada
düşmanına, Farsça olarak 'Korkma!' diyerek güvence veriyormuş. Sonra o kişi
bu güvenceye inanarak teslim oluyor, buna mukabil ona güvence veren
Müslüman askerler onu yakalayıp öldürüyorlarımış. Gerçi, ben
bu canı bu tende tutan Allah'a yemin ederim ki bunu hiçkimsenin yapacağını
zannetmiyorum. Fakat bu şekilde hareket eden varsa (bilin ki) onun boynunu
vururum.” Hz. Ömer'in bu konuda bu denli hassasiyet göstermesi, Allah
Resûlü'nün antlaşmaya, eman ve güvenceye sadakatinden bağımsız
düşünülemez. Allah Resûlü'nün bu husustaki yaşıntısı, tavır ve
davranışları her Müslüman için yol gösterici mahiyettedir. Ayrıca onun bu
konudaki sözleri de inanan herkes için emir niteliğindedir. Bu sözlerden birisinde
o, #1571;#1614;#1604;#1575;#1614; #1605;#1614;#1606;#1618;
#1602;#1614;#1578;#1614;#1604;#1614;
#1606;#1614;#1601;#1618;#1587;#1611;#1575;
#1605;#1615;#1593;#1614;#1575;#1607;#1616;#1583;#1614;#1577;#1611;
#1604;#1614;#1607;#1615; #1584;#1616;#1605;#1617;#1614;#1577;#1615;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1614;#1607;#1616;
#1608;#1614;#1584;#1616;#1605;#1617;#1614;#1577;#1615;
#1585;#1614;#1587;#1615;#1608;#1604;#1616;#1607;#1616;
#1601;#1614;#1602;#1614;#1583;#1618;
#1571;#1614;#1582;#1618;#1601;#1614;#1585;#1614;
#1576;#1616;#1584;#1616;#1605;#1617;#1614;#1577;#1616;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1614;#1607;#1616;
#1601;#1614;#1604;#1575;#1614; #1610;#1614;#1585;#1614;#1581;#1618;
#1585;#1614;#1575;#1574;#1616;#1581;#1614;#1577;#1614;
#1575;#1604;#1618;#1580;#1614;#1606;#1617;#1614;#1577;#1616;
#1608;#1614;#1573;#1616;#1606;#1617;#1614;
#1585;#1616;#1610;#1581;#1614;#1607;#1614;#1575;

لَيُوجَدُ
مَسِيرَةِ
سَبْعِينَ
خَرِيفًا “Bilesiniz ki! Kim
Allah'ın ve Rasû';ün güvencesi altında bulunan anlaşmalı bir kimseyi
öldürürse Allah'a verdiği sözü bozmuş olur ve cennetin kokusunu
dahi alamaz.”[13] buyurmuştur. Farklı din ve inanç gruplarının barış ve huzur
ortamında yaşam sürmesini hedefleyen dinimiz, Müslümanlar arasındaki
ilişkilerin ise, din kardeşliği çerçevesinde şekillenmesini istemektedir. Bundan dolayı
Allah Resûlü Medine'ye hicret eder etmez ilk iş olarak ensarla muhacirleri kardeş
ilân etmiştir. Ayrıca yıllarca aralarında kan davaları olan Medine'nin iki büyük
kabilesi Evs ve Hazrec'i de İslâm'ın gönüllere hitap eden sevgi anlayışıyla kardeş
olarak birbirine kenetlemiştir. Bu hususu Kur'an şu şekilde ifade eder:
وَاعْتَصِمُِ
ابِحَبْلِ
اللّٰهِ
جَمِيعًاوَلَ
اتَفَرَّقُوا
وَاذْكُُرُوا
نِعْمَتَاللِ
اٰهِ
عَلَيْكُمْ
اِذْكُنْتُمْ
اَعْدَاءًفَا
َلَّفَ
بَيْنَ
قُلُوبِكُمْ
فَاَصْبَحْتُ
مْ
بِنِعْمَتِهِ
اِخْوَانًا
“Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın. Parçalanıp
bölünmeyin. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize
düşmanlar idiniz de O, kalpleriniz arasında ülfet/sevgi meydana getirdi. İşte O'nun bu
nimeti sayesinde kardeşler olduğunuz.”[14] Böyelikle Yüce Allah ve onun
yeryüzündeki Rahmet Elçisi yıllarca süren savaşları, çatışmaları,
kavgaları, akan kanları ve gözyaşlarını İslâm'ın kardeşlik anlayışıyla sona erdimiştir.
Dinimiz tüm inananların kardeş olduğunu ilân etmiş, bu kardeşliği pekiştirecek işleri
yapmalarını inananlardan istemiştir. Bu noktada Hz. Peygamber bir Müslüman'ın
diğerine üç günden fazla dargin durmasını yasaklamıştır. Ayrıca iki kişinin
arasını düzeltmenin nafile oruç, namaz ve sadakadan daha üstün bir
davranış olduğunu söyemiş, iki insanın arasını açmanın da barışın
kökünü kazıyan bir davranış olduğunu belirtmiştir. Kubâliların
birbirleriyle taşlı sopalı kavga ettiklerini duyunca derhâl,
اذْهَبُوا
بِنَا

نُصْلِحُ
بَيْنَهُمْ
”Haydi gidelim de onları barıştıralım.” [15] buyurmuştur. Nitikim
Yüce Allah da inananlar arasında bir savaş/anlaşmazlık olması durumunda onların aralarının
düzeltimesini tüm Müslümanlardan istemektedir.[16] Bütün bu
anlatılanlar göstermektedir ki İslâm'a göre, fertler arası ilişkilerde olduğu gibi
devletlerarası ilişkilerde de genel prensip ve kaide barışın sağlanması ve huzurun korunmasıdır.
Hedef, bütün insanlığın din, dil, ırk, millet ve devlet ayrimı gözetmeksizin barış
içerisinde yaşamasıdır. İnsanlık günümüzde İslâm'ın barış
merhamet, sevgi ve hoşgörü anlayışına en az geçmişteki kadar
muhtaçtır. Geçmişte insanlık yüzyıl savaşlarına, dünya savaşlarına şahit
olmuş, bu savaşlarda yüz binlerce masum insan hayatını kaybetmiştir.
Günümüzde de dünyanın birçok ülkesinde hâlâ
göz yaşı ve kan akmaya devam etmekte, masum bebeklerin, karnında bebeğini taşıyan
annelerin, ak saçlı dedelerin ve ninelerin üzerine bomba yağmaktadır. Yaşadığımız
dünya o hâle gelmiştir ki, neredeyse insan kanının akitilmadığı ve insan hayatına
kıyılmadığı bir saniye bile geçmemektedir. İnsanlık, kurtuluşu, refahı, huzuru maddede
aradıkça, insan hayatı degersizleşmiş, kıymetini yitirmiştir. Oysaki Allah Teâlâ,
مِنْ اَجْلِ
ذٰلِكَۚ
كَتَبْنَا
عَلٰى بَن۪ٓي
اِسْرَٓاء۪يي
َ اَنَّهُ
مَنْ قَتَلَ
نَفْسًا
بِغَيْرِ
نَفْسٍ اَوْ
فَسَادٍ فِي
الْاَرْضِ
فَكَاَنَّمَ
75; قَتَلَ
النَّاَ
جَم۪يعًاۜ
وَمَنْ
اَحْيَاهَا
فَكَاَنَّمَ
19;ا اَحْيَا
النَّاَ
جَم۪يعًاۜ
وَلَقَدْ
جَٓاءَتْهُم
18; رُسُلُنَا
بِالْبَيِّن
14;اتِۘ ثُمَّ
اِنَّ
كَث۪يرًا
مِنْهُمْ

بَعْدَ
ذٰلِكَ فِي
الْاَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ İnsan hayatını mukaddes kabul etmiş, ona çok büyük ehemmiyet vermiş, haksız yere bir kişiyi öldürmeyi bütün insanlığı öldürmek, bir insanın hayatını kurtarak yaşamasına vesile olmayı da bütün insanları yaşatmak olarak nitelendirmiştir.[\[17\]](#) Bütün bunlar muvacehesinde insanlığın refahı, huzuru; çatışmada değil barıştadır. İhtilâfta değil ittifaktadır. Bundan dolayı tüm dünya halkları, dili, dini, rengi, ırkı her ne olursa olsun barış için, insanca yaşam için, hak, hukuk, adalet için el ele vermeli medeniyetlerin barış ekseninde ittifakını gerçekleştirmelidir. Yaratılanı Yaratan'dan ötürü sevme anlayışında buluşulmalıdır. Zulme, zorbalığa, haydutluğa hep beraber karşı durulmalıdır. Gelecek nesillerin kan ve gözyaşıyla yetişmeleri istenmiyorsa insanoğlu barış ve karşılıklı saygı anlayışını inşa etmek zorundadır. Yeryüzünü şerefli halifesi düşmanlık üretme ve düşman arama peşinde koşmamalı Allah Resûlü"nün şu çağrısına kulak vermelidir: لاَ
تَتَمَنَّوْا لِقَاءَ
الْعَدُوِّ ،
وَسَلُوا
اللَّهَ
الْعَافِيَةَ “Ey insanlar! Düşmanla karşılaşmayı temenni etmeyin. Allah’tan afiyet (esenlik ve barış) dileyin.”[\[18\]](#) Hadislerle İslâm Cilt 4 Sayfa 431
[1] Nisâ, 4/128. [2] Ebû Dâvûd, Vitr, 25 [3] Bakara, 2/30. [4] Bakara, 2/208. [5] Dârimî, Siyer, 6. [6] Bakara, 2/256. [7] Kâfirûn, 109/6. [8] Mümtehine, 60/8. [9] Enfâl, 8/61. [10] Tevbe, 9/4. [11] Ebû Dâvûd, Cihâd, 152 [12] Buhârî, Cizye, 9. [13] Tirmizî, Diyât, 11. [14] Âl-i İmrân, 3/103. [15] Buhârî, Sulh, 3. [16] Hucurât 49/9 [17] Mâide, 5/32 [18] Buhârî, Temennî, 8.

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbelər](#)